

מדוע פתחו החיילים באש ללא פקודה? מדוע החליטו שמוטר לירות במפגינים בני עשר? התשובה על כך תימצא עם תום חקירתם של החיילים האשמים, אם בכלל. אך תהא התשובה אשר תהיה, לא יחא בה כדי להרגיע את הרוחות הסוערות בכפר אבו-רידס.

בכפר הערבי השליו, שבשערי ירושלים, שוררת עתה אווירה מתוחה. התושבים המומים ונרגזים. אפילו המתונים ביותר מבין תושבי הכפר מכריזים, כי יש לעשות משהו, על-מנת להבהיר לישראלים שעל הטרדיה שהתחוללה בפתח הכפר אין לעבור בשתיקה.

אבו-רידס הוא כפר שקט. הפעם האחרון נה שופל בו דבר בעל משמעות ביטחוני. גית אלימה היתה מייד אחרי מילחמת ששת-הימים. אז פוצצו השילטונות הישראליים ארבעה בתים בכפר, כגמול על ירי של מחבלים באותו מקום. על כלי-רכב של צה"ל שעבר על כביש ירוחו-ירושלים, מאז ועד לאותו בוקר שלפני שבוע, שרר שם שקט.

אמר חוסיין אפנה, אביו של הילד: „אנחנו מוסלמים. אנחנו גילחמים למען הכבוד שלנו. אנחנו לא יכולים שלא להילחם כמוסלמים!“

הוסיף האב: „עלי היה ילד שקט. הוא רק עשה מה שכולם עשו.“

ראש-הממשלה

לא היה

השקט והשלווה שציינו את חיי הכפר הופרו, אך עדיין יש מי שמנסה להעמיד פנים, כאילו לא אירע דבר העתיד להטביע את חותמו עוד זמן רב.

גם המעט שניתן היה לעשות על-מנת לשכך את זעמם של בני הכפר ולהרגיע את הרוחות, לא נעשה. ממשלת ישראל אטומת-הלב לא טרחה לשלוח איש מטעמה, להביע את התנצלותה ותנחומיה לימישפחה ולכפר כולו. ראש-הממשלה יצחק רבין לא מצא לנכון לבוא, ואפילו בכבוד דו-ובעצמו, להביע הודעות מן הטראגידיה הנוראה. כאילו דבר יום-ביומו הוא שילד ערבי קטן יוצא מביתו בבוקר, לשיחק עם חבריו, נקטל בידי חייל צה"ל.

מאז היום הרביעי, לפני שבוע, כאשר הובא לבית-החולים הדסה בירושלים כשהוא חובא את רוח-המרד בכפר, עבר ניתוח-מוח שארך כארבע וחצי שעות. אחרי כך הועבר אל המחלקה לטיפול נמרץ, עד שנפטר.

המאבק עם המוות

תמונה זו צולמה מן הכביש שעליו נסעו החיילים, שירו על עלי, כאשר ידה בהם אבנים. קאוטה בת ה-12, אחותו של הקורבן, שהיתה איתו בשעה שנפגע, מצביעה על המקום בו נפל.

חז-אבו-רידס, שם מצוייה רחבה המובילה לתחנת-דלק, הם הצטיידו באבנים, ופתחו במישיחק. לפתע קרבה למקום מכונת, והם ידו בה אבנים. הם ידעו שגם זה חלק ממישיחקם של המבוגרים, בייחוד אחרי ששמעו את דיברי הסטודנטים הערביים, שליבו את רוח-המרד בכפר.

אך מייד כשהחלו מיידים את אבניהם במכונת, נפתחה מתוכה אש. חייל צה"ל, מיושבי המכונת, כיוון את נישקו ממרחק של כמה מטרים, היישר אל ראשו של עלי. הכדור פגע בחלק העליון של ראשו של הילד, וחדר למוחו.

החייל וחבריו, שני חיילים נוספים שנסעו במכונת, ראו כיצד צנח עלי על הכביש, אך הם המשיכו להשתעשע. הם הוסיפו לירות עד ששלושה ילדים נוספים — שני בנים ובת — צנחו על הרחבה, והאחרים התפרו במרוצה.

רק אז זינקה המכונת לדרכה, ונעלמה. מכונת של המישיטרה, שחנתה במרחק של כ-50 מטרים מן המקום, קרבה ואספה את עלי הפצוע. אך אז, לפי דיבריהם של עדייראיה וילדים מתושבי הכפר, קרה אסון נוסף. אחרי שעלי הוכנס למכונת והיא החלה נוסעת, נפתחה אחת מדלתות תיה והילד הפצוע בראשו נפל מתוכה על הכביש. השוטרים שישבו במכונת שבו ואספוהו, והעבירו אותו מייד לבית-החולים הדסה.

הכפר לא

יעבור בשתיקה

אחרי חיפוישים נמרצים שערכה המישיטרה הצבאית, אותרו החיילים שנסעו במכונת-הדמים, ונתפסו עוד באותו לילה. להגנתם טענו החיילים, לפני חוקריהם, כי פתחו באש לאחר שהותקפו על-ידי מפגינים. הם הצהירו כי ירו ב-אוויר, ולא היו מסוגלים להסביר כיצד אירע שכדוריהם פגעו בילדים במרחק כה קצר — פחות מעשרה מטרים.

רבים הפועלים ב- מחלקה זו חוברו לגופו, והחזיקוהו בחיים באופן מלאכותי.

„כאן זה קרה!“